

דבר המערכת

נחפשה דרכינו ונחקורה

הרכים. אמונת אומן בקל עולם. אב רחום ואוהב, הטוב הרחמן האמיתי, אשר חסדיו ורחמנותו עצומה עשרת מונים מרחמנות בשר ודם, הוא ורק הוא גזר את הגזירה, והכל מלא ברחמים. להדגיש ולחזור ולהזכיר, כי כשם שחולה מוטל בחדר ניתוח למרגלות הרופאים, אשר מבצעים בו את האכזריות הגדולה ביותר-לחתוך את בשרו, להוריד ממנו איברים וכל הנצרך לרפואתו, אך עיני כולם נשואות לפרופסור אשר נותן את ההוראות האימתניות. אילו יעבור עובר אורח ויציץ מבעד לחלון, יזמין באותו רגע משטרה ויבקש לאסור את מנהל בית החולים אשר מאפשר בתחומו לבצע עינויים בבני אדם. רק שמשפחת החולה הזמינה את הניתוח, ועוד שילמה על כך טבין ותקילין, בידועין כי האכזריות הנ"ל תציל את חייו. וכולם סמוכים ובטוחים כי הפרופסור אשר מכיר את התיק הרפואי, תיכנן את המהלכים עד הפרט האחרון, והכל נועד להצלת חיי האיש.

ל"ג בעומר הכאוב ביותר בתולדות האנושות מנוהל עד הפריט האחרון בידי מלך עליון, ובידו ומחובתנו להעביר מסורת זאת, על מנת שלא ישתרבב טיפת מחשבה של כפירה בפרט בקרב הצעירים.

והיה אור הלבנה כאור החמה, ואור החמה יהיה שבעתיים, כאור שבעת הימים, ביום חבש ד' את שבר עמו ומחץ מכתו ירפא.

הלב מתפלץ וממאן להתאושש חרף האסון הנורא אשר הביא הקב"ה על עמו בית ישראל בליל ל"ג בעומר, אשר אין לב בשר אשר מסוגל להכיל את עוצמתו. פצועים הזועקים לסיוע, בחורים וילדים יקרים מפז, אשר סיימו תפקידם עלי אדמות באופן פתאומי, ללא כל הכנה ופרידה למשפחה השבורה. איה הקולמוס אשר יתאר את זעקות השבר והאובדן אשר חווה כל אחד ואחד, אשר לו קרוב ומוזע, ובודדים שאין להם. פחד המוות אשר אחז עשרות אלפי בני משפחות דאוגים, עד לאיתור יקיריהם שהיו במתחם. טלטה עזה אשר טרם נראתה כמותה בדרונו.

חובתנו בשעה קשה זו להזכיר קטנים וגדולים כאחד, ולהחדיר כל אחד לביתו ולילדיו את מצוות האמונה. מעוצמת תיאור הזוועות והאירועים הקשים שהיו במקום, מסתננות מחשבות קשות במוחם של הילדים אשר מקורם בכפירה, כגון: היכן היא זכותו של רבי שמעון אשר בימיו לא נראתה הקשת (כתובות עז, ב), ואמר יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה, ואלמלי אליעזר בני עימי מיום שנברא העולם ועד עכשיו, ואלמלי יותם בן עוזיו עמנו מיום שנברא העולם עד סופו (סוכה מה, ב).

היכן היה מלך עוזר מושיע ומגן, ועוד אינספור שאלות אשר מובילות לכפירה ממש.

חשוב לעורר איש לביתו את מצוות האמונה, ולנצל תקופה קשה זו להטמיע אותה בלבבות

מה השם אומר לנו

ואנחנו לא הודים, אני אומרת לעצמי מהלילה, שוב ושוב. אנחנו לא הודים ואנחנו גם לא תל של נמלים שמישהו גדול מחץ בעקבו. אנחנו יהודים. זה אומר משהו. אנחנו יהודים!

אז הרבה הרבה יהודים יקרים יצאו מהגוף שלהם בלילה הזה. ברגעים האלה שמלבר הם קשים ואיומים, ומלגו הם קודש קודשים. אצל רבי שמעון. כשהרצון שממנו באו היה להתפלל ולרקוד. אשרי מי שנפטר בדרכו להתפלל ולרקוד. כמה זה שונה ממי שנפטר

בגלל שומנים בדם או מנת יתר של סם. מי שנפטר בדרכו להתפלל ולרקוד בוודאי מתפלל ורוקד כעת, עוברות בי מחשבות - אבל הן חולפות מהר, נמוגות. מוקדם מדי. זאת עוד לא נקודת האמת שלי.

אני עוד בגופות המחוצות. בדריסות וברמיסות. בנספים המרובים עד אימה.

הם יצאו מהגוף שלהם, אני מסבירה לעצמי, למות זה כמו מישהו שקם מכיסא והולך. מה יש, הוא שואל את אלה שנותרו שם מאחור, מה אתם

מבוהלים וצועקים ככה, רק קמתי מהכיסא והלכתי. לא קרה משהו רע!

נכון. למות זה לצאת מהגוף וללכת. אני יודעת. זאת האמת. אבל זה לא מה שמרגישים.

ואז אני קולטת. הדריסות והרמיסות וההימחצות הן לא של מי שהלך, הן רק של מי שנשאר. ההולכים - כך מסבירים הצדיקים, שמבינים בענייני מעבר שבין העולמות - נפרדים מן הגוף בשלב מוקדם מאוד ובשבריר

"השם מדבר אלינו כבר שנה וחצי ואנחנו לא מבינים ועכשיו זה כבר חזק כל כך.. מה הוא אומר לנו?" שאלה מישהי.

התשובה עלתה מיידית, בהירה וללא ספק. השם אומר לנו רק דבר אחד: "אני אוהב אתכם. תחזיקו מעמד".

הלב קופא. מתאבן. כמעט מת. אין לנו אוויר, אוויר של אמונה. ריבון של עולם, תנשים אותנו. אם אפשרת לכזה דבר לקרות סימן שיש לך אמון ענק ביכולות הנפשיות שלנו. אתה מאמין שנמצא במה להחזיק ולא ניפול. אתה מאמין שנחזיק מעמד.

טוב, אנחנו רוצים, רועדים מאוד ומבוהלים אנחנו רוצים, אבל איך?

אין לנו אוויר אבא, תן לנו אוויר של אמונה.

ישבת עם דלת נעולה והעיניים - לפעמים יבשות חלולות ולפעמים דומעות בלי שליטה. אין מילים, אני מרגישה, אין מילים.

אבל אז מתעוררת בתוכי בצעקה. מה זה אין מילים. אין מילים אז תחפשי מילים. עם מילים עוזרים לפצועים, תומכים במשפחות, ממשיכים אוויר של אמונה לקנה הפרטי החנוק שלך ולכל עם ישראל. מילים הן הדרך. היחידה. אין לך מילים אז תגייסי ותחפשי אותן!

יוצאת לחפש.

רגע עולה למעלה, גבוה. ככה קל יותר. כאן על פני האדמה קשה מנשוא, אבל יש לנו סולם

**אבל יש לנו סולם
ואנחנו לא הודים,
אני אומרת לעצמי
מהלילה, שוב ושוב.
אנחנו לא הודים
ואנחנו גם לא תל של
נמלים שמישהו גדול
מחץ בעקבו. אנחנו
יהודים. זה אומר
משהו. אנחנו יהודים!**

של שניה כבר אינם חווים כאב וסבל.

אבל אנחנו. אנחנו הקרבנות העיקריים, עם טילי התיאורים המתפוצצים בתוכנו ומחריבים את נפשנו.

אין לנו אוויר!! אני צועקת ובוכה, ריבונו של עולם, הצלה! לכאן! צריך עזרה! נפגענו נורא. אנחנו פצועים אנושים. מדממים את נפשנו ואת אמונתנו למוות כמעט. מהר תבוא, מהר!

אלפים על אלפים היו שם, כל כך ליד, כל כך קרוב. מה שקרה בשטח ההוא יכול היה בלי שום מניעה לקרות ממש להם. בגוף הם מרגישים את זה. איפה שהיו דחוקים כל כך וצפופים. זה מבהיל מדי. מוחש.

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק.

רבי שמעון, הדחק הזה גדול עלינו, קשה לנו מאוד, אנחנו נסמכים עליך. תפעל בשבילנו רחמים.

אני נזכרת שלפני מלחמת ששת הימים, כשהשמועות באוויר היו קשות מאוד, אמר אחד האדמו"רים - אם תהיה מלחמה, תהיה ישועה גדולה.

ובאמת היתה מלחמה והייתה ישועה גדולה. קיבלנו את הכותל חזרה.

אם קרה כזה דבר, עכשיו תורה של הישועה הגדולה, אני אומרת לקב"ה. ואני אניד לך בשקט בשקט, בסוד, מה הישועה שאני רוצה. מותר לנו לבחור, נכון?

נזכרת בבת של חברה שלי, בת ארבע, שבתור מתנת אפיקומן, ביקשה בלון. ההורים המבודחים הוסיפו לה גם פיקניק.

כעת גם אני בוחרת. לא רוצה בלון. לא רוצה פיקניק. רוצה - אני אומרת את זה בלחש ולא בקול - ריבונו של עולם, אני רוצה משיח. רוצה גאולה.

ולמה בלחש?

כדי שהציפייה האמתית שבכל זאת נמצאת בי ולא אובה לכבות, לא התפוך מאכל לערפדי הייאוש. כן.. שמענו.. כן.. אמרו בשנה שעברה עם המצה הראשונה.. אמרו בראש השנה של תשפ"א, אמרו בחנוכה, אמרו בפורים, אמרו בהושענא רבא.

אין לי כוח להוסיף עוד אמרו אחד לרשימה.

אני כן רוצה אבל בשקט. שלא להתנות. שלא לתת פתח לרגשות טינה חלילה. אנחנו רוצים משיח ריבונו של עולם. מתי שתחליט ומהר. רק הוא יכול לנחם. לא רק כי כולם יחזרו איתנו, זה צד יקר אחד, אבל הצד העמוק יותר הוא איך שהכל יתהפך אז לטובה.

איך נצא סוף סוף מגיהנום החושים האיום ונראה דברים לאשורם. איך תיפתח ההסתרה ונראה שמאחורי כל פרגוד וכל לוח תפאורה יש מרחבים אינסופיים של אור וטוב, חמלה וחסד, אהבה ורחמים.

זה יהיה כמו לפרוץ באובדן עשתונות בעד הדלתות הגדולות של אבו כביר ולמצוא מאחוריהן - את גן עדן ואת בורא עולם.

את זה אנחנו רוצים ריבונו של עולם. רק זה שוקל כאן במשקל הנדרש.

*

בתחילה בכלל הייתי מאובנת. הלב דופק מהר. השרירים מתקשים, הנפש קופאת מבהלת. פתאום הבנתי את דיני אונן שלא נדע - הוא לא יכול לקיים מצוות כי אין אותו בכלל. כולו מאובן. משותק. קפוא.

רק אחרי שמתחילים לפעול פעולות במציאות, פעולות לפי ההלכה היהודית - כשמתהרים, וכורכים, ואומרים קדיש, ומספידים, ומביאים למנוחה אחרונה בין רגבי האדמה, רק אז מתחילים להפשיר. המודעות מתחילה לחזור. הנפש חוזרת לחוש קצת, בקצב שהיא מסוגלת, ואז, כשמשוה ממנה מתחיל להתעורר, היא יכולה מחדש לקיים את המצוות.

בתחילה הייתי לגמרי קפואה. השפתיים רעדו

מצאנו... כעת מחפשים את מקום כבודך.

היה שקט. וראיתי איך בזמן ההוא ובמקום ההוא ישנה רק ידו של בורא עולם, המניחה כל נשמה במקומה בצאתה לדרך חייה, ואוספת אותה בסיימה.

יש את כוח הצדיק. ויש את ההולכים. ואין דבר נוסף.

כל הנסיבות והקולות שעולים מסביב, כל ה'אילו', ה'כיצד' וה'איך' בכלל לא שייכים. כל ההסטרות והצעקות הם שדי שאול שרוקדים בכל כוחם על הדם. לא על דם הנספים, על דם נפשנו אנו. להעיף אותם. להשמיד אותם. לא לתת להם מקום.

אבל הצער! שוב מטלטל אותי גל של כאב לא נסבל. הצער!! הצער של מאות משפחות כעת. האבלים, המבוהלים, המחפשי נעדרים.. איך אפשר לסבול כאב כזה אבא. זה יותר מדי.

ושוב אין מילים אבל צריך למצוא מילים. צריך להתחנן בעדם ובעדינו. כי השם, רק אתה יכול לנחם. רק אתה יכול לעטוף.

ועוד פעם בלחש, שלא ישמעו, שלא יתערבו, שלא יהיו ציניים. עוד פעם בלחש אני אומרת לו - כעת, מה שמתאים זה בית המקדש. הרי הצדיקים הם בחינת בית המקדש, כמו שכתוב "שקולה פטירת צדיקים כשריפת בית אלוקינו", כל פעולתם, כמו פעולת בית המקדש, היא לקרב ישראל לאביהם שבשמיים.

אז מה יותר מתאים ריבונו של עולם מגאולה עכשיו. שיבנה בית המקדש, ובקרב כל כך, בחג השבועות הבעל"ט הלוואי, נעלה כלנו לירושלים. בזקינינו ובנערינו ובטפינו נבוא, ולא יאמר אדם לחברו צר לי המקום, שאלין בירושלים.

לי. ריבונו של עולם, שלא יתחלל שימך. ריבונו של עולם, תשמור עלינו. תשמור. מה, איך, לא... ואז צלצלה קרובת משפחה ושאלה אם אנחנו בסדר, וציטטה דיבורים על דחיפות ושוטרים ועל נורא ואיום וכאלה, ובבת אחת מצאתי את הלשון. "שקט! אוסקוט! הס! לא לדבר! לא רוצה לשמוע! הלכו מכאן יהודים יקרים אצל רבי שמעון בעיצומו של יום קדוש. לא ללכלך! לא לטנף! לא לתת לקודש קודשים ריח של דגים מסריחים!! לא להוריד את ה'זידום אהרון' ואת 'בקרובי אקדש' לאיך זה קרה ומי האשם. ועוד יותר לא - השם ישמור וכמה נורא - להניח למחרחרי ריב ומרבי שנאה להתקרב לכאן. די! אני צועקת וסותמת את האוזניים. את הנבזות הזאת של השטן אני לא רוצה לשמוע. מספיק נורא לי בלעדיי.

וכשישבתי סוף סוף מול השם וניסיתי למצוא אותו. וכשגיליתי פתאום בבהירות פשוטה את משמעות עבודת 'איה' שמדבר עליה רבי נחמן. העבודה שכל יהודי מכל מקום יכול ונקרא לעשות, "איה מקום כבודו". איפה אתה, ריבונו של עולם, ואיפה אני, ואיפה אנחנו. איפה מקבלים אוויר.

יש שני 'איה', אמרתי לקב"ה, את הששה לעולה

**וכשישבתי סוף סוף מול
השם וניסיתי למצוא
אותו. וכשגיליתי פתאום
בהירות פשוטה את
משמעות עבודת 'איה'
שמדבר עליה רבי נחמן.**

את הקושי העצום הזה. ואז באופן מייד המוח נכנס לפעולה, הוא חייב לגונן על הלב הרגיש שכרגע איננו פעיל וקולט - והוא עושה זאת באמצעות כמות של מידע שדורש לדעת כאן ועכשיו:

בן כמה הוא, איפה יושבים, מי ומי הבאים, ראיונות, מה עומד מאחורי, וכל המידע הקשה שגורם אך נזק גם לנפשם של ההורים, באשר כל נפש נפגעת מחשיפה שכזאת.

נפשו תהיה לשלל, כאשר יראה לילדיו שכן, זה בוגר אחראי ונכון להישאר מחוץ לענינים, ולוותר על מידע חשוב ומשמעותי, אפילו בזמנים כה טרגיים

ברגע שישים ההורה מול עיניו את תכליתו בחינוך ילדיו - את התפקיד המשמעותי להביאם לחיי נצח, ובפרט בדור חלש שכזה, אשר שדים ורוחות כבר ממוקמים בתוך הכיסים גם של חליפות שחורות, המשמעות היא זו שתיתן לו את הכוח להתגבר ולוותר על הנייעס, ולהרוויח את חייו.

נקודה נוספת קריטית להתמודדות הילד בימים טרופים אלו - בכיתות החיידר ובכל פינה אליו יגיע החניך, הוא ייחשף לאינספור סיפורים קשים, סיפורי הצלה (גם אם מצוצים מן האצבע וחצים דמיון ילדותי), מציבים בפניו אתגר קשה להתמודד איתם.

חשוב להיות זמינים ופנויים לשמוע מה חווה הילד, מה ספג, ואיך הוא מגיב לזה. מול המתבגר מדובר באתגר לא קל, לעומת ילד צעיר שרק רוצה להשמיע. אך הנוכחות ההורית הקרובה היא זו שפותחת. אפשר להגיד לילד בנעימות לייצר רגע של קירבה: אני בטוח שעובר עליך קשיים רבים, מחשבות רגשות פחד, המחשבה המצמיתה הקבועה-מי יודע אם לא יקרה שוב

משפחה,

אבא ואמא, צמד המילים המרטיטות בעולם, אשר ילוו כל אדם ללא הבדל דת גזע ומין, עד יומו האחרון, כמשען וזיכרון מתוק חזק ואיתן בכל שלב בחייו.

ל"ג בעומר תשפ"א, היום בו נהפכו סדרי עולם, הורים טמנו ברגבי עפר ילדיהם, סבים התאבלו על נכדיהם, ונוצרה אנדרלמוסיה בהיררכיה המשפחתית, אשר טרם נראתה בדור האחרון.

ימים אלו הינם משמעותיים וקריטיים בהתפתחות היהודית של הילדים, כאשר מעשה של ההורים נחרט בלב הילדים לכל הדורות - הילדים מתבוננים כיצד מתמודדים ההורים עם השכול, האובדן הצער והאבל שפקד את כל בתי ישראל, באשר אין בית בפרט במשפחות החסידות בו אין בו מת או חולה מהמעגלים הקרובים יותר או פחות.

רגעים אלו הינם הפיילוט בו צופה הילד, ואת הכלים ממנו ישאב להמשך התמודדותו בעולם. הילד צופה ורושם במוחו את התמודדות ההורים נוכח הגלים השוצפים:

מה הם עושים ברגע של פחד?

האם כל בדל של מידע מוכרחים הם לאגור במוח?

מה הם אומרים נוכח הכתבות גדושות האימה והמוות?

קווי תוכן לדעת את המידע, או רק רפרוף בעיתון יומי?

אל לנו לשכוח לרגע אחד את גודל התפקיד - את עוצמת הכתר שהונח על ראשי ההורים בבית היהודי, כאשר הצאן יחקה אותם בעתיד.

ידוע בתורת הנפש כי ברגע שחטף האדם את ההלם הראשוני במידע קשה, הלב נסגר נחתם ואטום לגמרי, כיוון שהנפש איננה יכולה לשאת

השתנה בל"ג בעומר, נוכח המראות הקשים האש והעשן, להמטיר להשקות אמונה בלי גבול. זה מאבא, עטוף בחן בחסד וברחמים. בלי להבין, אמונה זה במוח גם אם הלב לא מבין כלום, אמונת אומן.

העוצמה, החוזק והגבולות, ההכלה הרגשית וההבנה הם אלו שיעמדו לו למשך 120 שנות חייו ויסיעו לו בכל אשר יפנה.

במדור זה נאיר מידי שבוע מספר פינות, אשר ללא מאמץ זמן או חשיבה יעלו כל ילד באשר הוא טפח מעל טפחיים, ויתנו לו כוחות וכלים לחיים טובים, חיי גאולה וישועה.

יתן השם ובלע המוות לנצח ומחה השם דמעה מעל כל פנים. אמן.

ואצלינו, ולהיות שם בשבילו. גם אם המתבגר הכחיש הכל מכל וכל וטען אני בסדר אין לי שום מחשבות קשות, האמירה של ההורה מספיקה לתת לו עוגן הצלה, וכאשר יופיעו לו המחשבות, הוא קיבל עליהם אישור מההורה.

הילד והמתבגר זקוקים לאישור תמידי שהמחשבות שלהם בסדר, שהרגשות נורמליים. כאשר קשה לו להביע זאת, והמבוגר לקח את האחריות ואמר מה עלול להיות - זה מספק.

ולסיום, להדגיש להגיד לספר ולחזק בלי סוף בכל גיל שהוא. אנחנו ילדים של אבא, אב אוהב ורחום שאוהב אותנו כמו זוג קשישים שזכו ללדת בגיל 60 את הבן הבכור. מאום לא

כי גדול כים שברך מי ירפא לך

יחד עם כל בית ישראל מבכים אנו את השריפה אשר שרף ה' כואבים ודואבים על פטירתו בטרם עת של הנכד

הבחור הקדוש נחמן קירשבוים ז"ל
אחד המיוחד מבני חבורת ברסלב, אשר יגע בתורה בשקידה עצומה טוב ומטיב עם הבריות וירא שמים מרבים

שולחים תנחומים מעומק לב דווה

- לאם הדגולה הגב' **פ. קירשבוים** תחי'
- לסבתא הרבנית הגב' **ד. קירשבוים** תחי'
- מנהלת בנות ברסלב - סניף בית שמש
- לסבתא המחנכת הגב' **ט. קיפניס** תחי'

המקום ברוך הוא ירפא שברכם העמוק, אשר אין לו מנחם מבשר ודם.

אשריהם משכילים כרקיע זוהרים במנוחת שלום נחו ישרים,
אוי ואבוי שוד ושבר לנותרים
המצפים לגאולה קרובה
איגוד בנות ברסלב הארצי